

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

від **16.03.2021р.**

Львів

№ **63/16 – рк/к**

КП «Дрогобичтеплоенерго»
82100, Львівська обл., м. Дрогобич,
вул. Індустріальна, 1А

Про припинення дій, які містять
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

1. ПРЕДМЕТ РЕКОМЕНДАЦІЙ

(1) З метою виконання завдань, покладених на Західне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (далі - Відділення) Законом України «Про Антимонопольний комітет України», на виконання доручення Голови Антимонопольного комітету України від 12.08.2020 № 13-01/824, на підставі статті 3 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» Відділення провело дослідження на предмет дотримання вимог законодавства про захист економічної конкуренції органами місцевого самоврядування та суб'єктами господарювання на ринках комунальних послуг у сфері теплопостачання, зокрема, послуг з централізованого опалення/гарячої води та/або послуг з постачання теплової енергії/гарячої води, зокрема, у Львівській області за опалювальні періоди: 2018/2019; 2019/2020 та 2020/2021 років.

(2) У зв'язку із вищенаведеним, Відділення надіслало комунальному підприємству «Дрогобичтеплоенерго» вимогу від 09.10.2020 № 63-02/4250в про подання інформації.

(3) За результатами опрацювання інформації та матеріалів, наданих комунальним підприємством «Дрогобичтеплоенерго», встановлено наступне.

2. НОРМАТИВНО – ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

(4) Згідно із статтею 3 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», основним завданням Антимонопольного комітету України є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики, зокрема, в частині здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції на засадах рівності суб'єктів господарювання перед законом та пріоритету прав споживачів, запобігання,

виявлення і припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції, сприяння розвитку добросовісної конкуренції.

(5) Відповідно до статті 1 Закону України «Про житлово – комунальні послуги», житлово-комунальні послуги - результат господарської діяльності, спрямованої на забезпечення умов проживання та/або перебування осіб у житлових і нежитлових приміщеннях, будинках і спорудах, комплексах будинків і споруд відповідно до нормативів, норм, стандартів, порядків і правил, що здійснюється на підставі відповідних договорів про надання житлово-комунальних послуг;

Пунктом 1 частини другої статті 7 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» передбачено, що споживач зобов'язаний укладати договори про надання житлово-комунальних послуг у порядку і випадках, визначених законом.

Пункт 2 частини другої статті 8 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» передбачає, що виконавець комунальної послуги зобов'язаний готувати та укладати із споживачем договори про надання комунальних послуг з визначенням відповідальності за дотриманням умов їх виконання згідно з типовим договором.

У частині 1 статті 12 Закону України «Про житлово - комунальні послуги» зазначається, що надання житлово-комунальних послуг здійснюється виключно на договірних засадах.

Згідно з частиною 2 статті 12 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» договори про надання житлово-комунальних послуг укладаються відповідно до типових або примірних договорів, затверджених Кабінетом Міністрів України або іншими уповноваженими законом державними органами відповідно до закону. Такі договори можуть затверджуватися окремо для різних моделей організації договірних відносин (індивідуальний договір та колективний договір про надання комунальних послуг) та для різних категорій споживачів (індивідуальний споживач, колективний споживач).

Крім того, у частині 3 статті 12 вказаного Закону зазначається, що істотними умовами договору на надання житлово-комунальних послуг є:

- 1) перелік послуг;
- 2) вимоги до якості послуг;
- 3) права та обов'язки сторін;
- 4) відповідальність сторін за порушення договору;
- 5) ціна послуги;
- 6) порядок оплати послуги;
- 7) порядок і умови внесення змін до договору, в тому числі щодо ціни послуги;
- 8) строк дії договору, порядок і умови продовження його дії та розірвання.

(6) Надання послуг з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води для споживачів регулюється Правилами надання послуг централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення та Типовим договором про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, які затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2005 року № 630 (зі змінами; далі – Правила № 630).

Відповідно до пункту 1 Правил № 630, ці правила регулюють відносини між суб'єктом господарювання, предметом діяльності якого є надання житлово-комунальних послуг (далі - виконавець), і фізичною та юридичною особою (далі -

споживач), яка отримує або має намір отримувати послуги з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення (далі - послуги).

Згідно з пунктом 8 Правил № 630, послуги надаються споживачеві згідно з договором, що оформляється на основі типового договору про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення (далі – Типовий договір).

Слід зазначити, що у пунктах 29 – 30 Правил № 630 визначено права та зобов'язання споживачів послуг, відповідно, пункти 31– 32 визначають права та зобов'язання виконавця послуг з централізованого опалення та постачання гарячої води.

Постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005р. № 630 затверджено форму Типового договору про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення (далі - Типовий договір), в якому передбачено права та обов'язки споживача, права та обов'язки виконавця даних послуг, відповідальність сторін, порядок встановлення факту неналежного надання або ненадання послуг та розв'язання спорів.

(7) Частиною першою статті 648 Цивільного кодексу України передбачено, що зміст договору, укладеного на підставі правового акта органу державної влади, органу місцевого самоврядування, обов'язкового для сторін (сторони) договору, має відповідати цьому акту.

(8) Стаття 179 Господарського кодексу України передбачає укладання договорів за правилами, встановленими Цивільним кодексом України, з урахуванням особливостей передбачених, в тому числі, Господарським кодексом України.

Відповідно до частини четвертої статті 179 Господарського кодексу України, при укладенні господарських договорів сторони можуть визначати зміст договору на основі типового договору, затвердженого Кабінетом Міністрів України, чи у випадках, передбачених законом, іншим органом державної влади, коли сторони не можуть відступати від змісту типового договору, але мають право конкретизувати його умови.

Відповідно до пункту 3 статті 184 Господарського кодексу України, укладення господарських договорів на основі примірних і типових договорів повинно здійснюватися з додержанням умов, передбачених статтею 179 цього Кодексу, не інакше як шляхом викладення договору у вигляді єдиного документа, оформленого згідно з вимогами статті 181 цього Кодексу та відповідно до правил, встановлених нормативно-правовими актами щодо застосування примірного або типового договору.

(9) Таким чином, Законом України «Про житлово-комунальні послуги» та Правилами № 630 передбачено надання послуг з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води на основі Типового договору.

(10) Послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води споживачам у м. Дрогобич Львівської області надаються комунальним підприємством «Дрогобичтеплоенерго» Дрогобицької міської ради (далі – КП «Дрогобичтеплоенерго»).

Відповідно до інформації, розміщеної на офіційному сайті Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань,

основним видом діяльності КП «Дрогобичтеплоенерго» є постачання пари, гарячої води та кондиційованого повітря (код за КВЕД 35.30). КП «Дрогобичтеплоенерго» видано ліцензію на транспортування теплової енергії магістральними та місцевими (розподільчими) тепловими мережами.

Місцезнаходження КП «Дрогобичтеплоенерго»: 82100, Львівська обл., м. Дрогобич, вул. Індустріальна. 1А. Ідентифікаційний код юридичної особи 05445563.

(11) У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «Дрогобичтеплоенерго» є суб'єктом господарювання.

3. ВИЗНАЧЕННЯ СТАНОВИЩА СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ НА РИНКУ

(12) Відповідно до вимог Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України 05.03.02р. № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.02р. за №317/6605 (далі - Методики) Відділення провело дослідження становища КП «Дрогобичтеплоенерго» на ринку надання послуг з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води за період: 2017 – 2020 рр. та станом на березень 2021 року.

(13) Об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є:

- КП «Дрогобичтеплоенерго», яке надає послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води на території м. Дрогобич, в межах розташування теплових мереж, що перебувають у його власності та користуванні;
- послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води.

(14) Згідно з Методикою, товаром щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище є послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води.

Товарні межі ринку - товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого.

Товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про теплопостачання» тепла енергія - товарна продукція, що виробляється на об'єктах сфери теплопостачання для опалення, підігріву питної води, інших господарських і технологічних потреб споживачів, призначена для купівлі-продажу.

Відповідно до Закону України «Про природні монополії» ринок транспортування теплової енергії віднесено до сфери діяльності природної монополії, виробництва та постачання теплової енергії – суміжних ринків.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», житлово-комунальні послуги – результат господарської діяльності, спрямованої на забезпечення умов проживання та/або перебування осіб у житлових та нежитлових

приміщеннях, будинках і спорудах, комплексах будинків і споруд відповідно до нормативів, норм, стандартів, порядків і правил, що здійснюється на підставі відповідних договорів про надання житлово-комунальних послуг.

Відносини між суб'єктом господарювання, предметом діяльності якого є надання житлово-комунальних послуг, і фізичною та юридичною особою, яка отримує або має намір отримувати послуги з централізованого опалення, централізованого постачання гарячої води, регулюються Правилами № 630.

Споживачами послуг з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води у м. Дрогобич є юридичні та фізичні особи, які отримують послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води.

Послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, враховуючи показники взаємозамінності, не мають взаємозамінних товарів (товарних груп).

Отже, враховуючи вищенаведене, товарними межами ринку є послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води.

(15) Відповідно до пункту 6.1. Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належить до групи взаємозамінних товарів (товарної групи) є неможливим або недоцільним.

Виходячи з вищевикладеного, споживачі м. Дрогобич, які знаходяться в межах території розташування теплових мереж, що перебувають у власності та користуванні КП «Дрогобичтеплоенерго», не мають можливості вибору підприємства, яке надавало б аналогічні послуги у даному населеному пункті, тобто, споживачі можуть скористатися послугами лише КП «Дрогобичтеплоенерго».

Отже, територіальними межами ринку надання послуг з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води є територія у м. Дрогобич, на якій розташовані теплові мережі, що перебувають у власності та користуванні КП «Дрогобичтеплоенерго».

(16) Відповідно до Методики, часові межі ринку визначаються як проміжок часу, протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок із сталою структурою.

(17) Часовими межами ринку надання послуг з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води визначено період: 2017 – 2020 рр. та станом на березень 2021 року, протягом яких незмінними залишались структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому.

(18) КП «Дрогобичтеплоенерго» здійснює господарську діяльність, надаючи вищевказані послуги споживачам, за що отримує відповідну плату, отже, в розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання.

(19) Аналізуючи ринок надання послуг з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води за період: 2017 – 2020 рр. та станом на березень 2021 року встановлено, що в межах розташування теплових мереж, що

перебувають у його власності та користуванні КП «Дрогобичтеплоенерго» працює одноосібно та безальтернативно, не зазнає конкуренції на цьому ринку.

Бар'єрами вступу на досліджуваний ринок є адміністративні, економічні та організаційні обмеження, пов'язані із необхідністю отримання дозвільних документів, побудови (модернізації) відповідної інфраструктури, що потребує значних капіталовкладень та тривалого часу.

Внаслідок технологічних особливостей виробництва та надання зазначених послуг конкуренція на ринку відсутня: КП «Дрогобичтеплоенерго» є єдиним суб'єктом господарювання, що надає послуги з централізованого опалення, централізованого постачання гарячої води у м. Дрогобич, в межах розташування теплових мереж, які знаходяться у його власності та користуванні. Відтак, у споживачів вказаних послуг у м. Дрогобич альтернатива відсутня.

(20) Враховуючи вищенаведене, відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», КП «Дрогобичтеплоенерго» має ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку надання послуг з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води на території міста Дрогобич в межах розташування теплових мереж, що перебувають у його власності та користуванні із часткою 100% у період: 2017 – 2020 рр. та станом на березень 2021 року.

4. ОБСТАВИНИ ПОРУШЕНИХ ПИТАНЬ

(21) Під час проведеного дослідження діяльності КП «Дрогобичтеплоенерго» на ринку надання послуг з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води у м. Дрогобич Відділення встановило, що зазначене комунальне підприємство надає послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води на підставі договорів, укладених із споживачами.

(22) На вимогу Відділення від 09.10.2020 № 63-02/4250в про подання інформації, КП «Дрогобичтеплоенерго» листом від 21.10.2020 № 917 повідомило про таке:

- загальна кількість абонентів у 2019 році становила – 2589, з них населення – 2435, бюджетні організації – 87; відповідно у 2020 році загальна кількість абонентів – 2565, з них населення – 2432, бюджетні організації – 84;

- кількість діючих договорів про надання послуг – 1998 штук, копії 5 – ти укладених договорів про надання послуг з централізованого опалення та постачання гарячої води додаються;

- договори про надання послуг з постачання теплової енергії та постачання гарячої води відповідно до Закону України «Про житлово – комунальні послуги» від 09.11.2018р. № 2189 (вступив в дію з 01.05.2019 року) за 2019 - 2020 роки не укладалися.

(23) Відділення розглянуло надані КП «Дрогобичтеплоенерго» копії чинних договорів про надання послуг з централізованого опалення та постачання гарячої води, які укладені із мешканцями багатоквартирних будинків у м. Дрогобич, зокрема:

- Договір № 106150 про надання послуг з централізованого опалення та постачання гарячої води від 18.06.2019, укладений з Вишневською О.В. (адреса: м. Дрогобич, вул. Коновальця, 5/130) (далі – Договір № 1);

- Договір № 116950 про надання послуг з централізованого опалення та постачання гарячої води від 23.07.2019, укладений з Петрів О.О. (адреса: м. Дрогобич, вул. Самбірська, 102/103) (далі – Договір № 2);
- Договір № 157190 про надання послуг з централізованого опалення та постачання гарячої води від 27.12.2019, укладений з Гесаком Р.А. (адреса: м. Дрогобич, вул. Самбірська, 105/69) (далі – Договір № 3);
- Договір № 041370 про надання послуг з централізованого опалення та постачання гарячої води від 07.02.2017, укладений з Пришляком Я.П. (адреса: м. Дрогобич, вул. В.Великого, 2/87) (далі – Договір № 4);
- Договір № 042490 про надання послуг з централізованого опалення та постачання гарячої води від 21.12.2017, укладений з Попко М.П. (адреса: м. Дрогобич, вул. Княгині Ольги, 4/55) (далі – Договір № 5).

(24) За результатами аналізу вищевказаних договорів, зокрема, Договору № 1 Відділення встановило, що умови укладеного КП «Дрогобичтеплоенерго» договору про надання послуг з централізованого опалення та постачання гарячої води не відповідають Типовому договору, який затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005р. № 630, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів (мешканців багатоквартирних будинків), які отримують від КП «Дрогобичтеплоенерго» послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води у м. Дрогобич.

(25) Зокрема, у Розділі «Оплата спожитих послуг» Договору №1 відсутня умова, яка передбачена у Типовому договорі, а саме: плата за послуги справляється згідно з нормативами (нормами) споживання та з урахуванням фактичної температури зовнішнього повітря і фактичної кількості діб надання цієї послуги в місяці, який є розрахунковим у разі:

- відсутності у квартирі (будинку садибного типу) та на вводах у багатоквартирний будинок засобів обліку теплової енергії;
- несправності квартирних засобів обліку, що не підлягає усуненню, з моменту її виявлення (у разі відсутності (несправності) будинкового засобу обліку);
- відсутності у виконавця показань квартирних засобів обліку за розрахунковий період з подальшим перерахунком відповідно до пункту 18 Правил (у разі відсутності (несправності) будинкового засобу обліку).

У пункті 15 «Споживач має право на» Розділу «Права та обов'язки сторін» Договору № 1 КП «Дрогобичтеплоенерго» не включено умови прав споживача, що передбачені Типовим договором, а саме:

- про несплату вартості послуг за період тимчасової відсутності споживача і членів його сім'ї (у разі відключення виконавцем холодної та гарячої води і опломбування запірних вентилів у квартирі (будинку садибного типу) та відновлення надання відповідних послуг шляхом зняття пломб за власний рахунок протягом доби згідно з письмовою заявою;
- про зменшення розміру плати за послуги у разі тимчасової відсутності споживача та/або членів його сім'ї на підставі письмової заяви та офіційного документа, що підтверджує його/їх відсутність (довідка з місця тимчасового проживання, роботи, лікування, навчання, проходження військової служби, відбування покарання);

- звільнення від плати за послуги у разі їх ненадання та отримання компенсації за перевищення строків проведення аварійно-відбудовних робіт;
- укладення з виконавцем договору про заміну або ремонт технічно несправних санітарно-технічних приладів, пристроїв, обладнання та квартирних засобів обліку.

У пункті 18 «Виконавець зобов'язаний» Розділу «Права та обов'язки сторін» Договору № 1 не включено умови щодо зобов'язань Виконавця, які передбачені Типовим договором, зокрема:

- після отримання показань квартирних засобів обліку, якщо вони відрізняються від розрахованих за показаннями будинкового лічильника, виконавець здійснює коригування плати за надану послугу в наступному розрахунковому періоді шляхом зменшення або збільшення обсягів спожитої споживачем послуги, що відображається окремо у виставленому рахунку (платіжному документі) наступного періоду;
- узгодити із споживачем не пізніше ніж за три робочих дні до проведення планових робіт всередині житлового приміщення час доступу до такого приміщення з наданням йому відповідного письмового повідомлення;
- відновлювати надання послуг за письмовою заявою споживача шляхом зняття протягом доби пломб із запірних вентилів у квартирі (будинку садибного типу);
- забезпечувати за заявою споживача взяття у тижневий строк на абонентський облік квартирних засобів обліку;
- зменшувати розмір плати за послуги у разі тимчасової відсутності споживача та/або членів його сім'ї на підставі письмової заяви та офіційного документа, що підтверджує його/їх відсутність (довідка з місця тимчасового проживання, роботи, лікування, навчання, проходження військової служби, відбування покарання);
- сплачувати споживачу неустойку (штраф, пеню) у разі ненадання послуг або надання послуг неналежної якості у порядку та у випадках, передбачених законодавством і цим договором.

Встановлено також, що у Договорі № 1 відсутній Розділ «Точки розподілу, в яких здійснюється передача послуг від виконавця споживачеві», який передбачений у Типовому договорі, а саме: точками розподілу, в яких здійснюється передача послуг від виконавця споживачеві, є:

- 1) у багатоквартирному будинку послуги з:
 - централізованого опалення - відгалуження від стояків у межах квартири;
 - постачання холодної та гарячої води - після першої водозапірної арматури на відгалуженні від стояка у квартирі споживача;
 - водовідведення - зливний отвір санітарно-технічних приладів;
- 2) у будинку садибного типу - місце підключення відповідної інженерної мережі будинку до мережі виконавця.

(26) Слід відзначити, що умови наведених вище договорів про надання послуг з централізованого опалення та постачання гарячої води, а саме: Договору № 2, Договору № 3, Договору № 4 та Договору № 5, також не відповідають вимогам Типового договору, що затверджений постановою Кабінету міністрів України від 21.07.2005 № 630 (аналогічно до Договору № 1).

(27) Відсутність в укладених КП «Дрогобичтеплоенерго» із споживачами (мешканцями багатоквартирних будинків) договорах про надання послуг з централізованого опалення та постачання гарячої води наведених вище умов щодо: оплати спожитих послуг; прав споживачів; зобов'язань виконавця послуг; визначення точок розподілу, в яких здійснюється передача послуг від виконавця споживачеві, не відповідає чинному законодавству України (Закону України «Про житлово – комунальні послуги», Закону України «Про теплопостачання», Правилам користування № 630 та Типовому договорі) та може призвести до ущемлення інтересів споживачів послуг з централізованого опалення та постачання гарячої води у м. Дрогобич, які надаються КП «Дрогобичтеплоенерго», понесення споживачами необґрунтованих витрат.

(28) Такі дії КП «Дрогобичтеплоенерго» містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини 2 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме, зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуг з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води у межах території м. Дрогобич, де розташовані власні та експлуатовані мережі КП «Дрогобичтеплоенерго», у вигляді встановлення таких умов придбання або реалізації товару (послуги) (відсутність в укладених КП «Дрогобичтеплоенерго» із споживачами - мешканцями багатоквартирних будинків договорах про надання послуг з централізованого опалення та постачання гарячої води умов, що передбачені Типовим договором, який затверджений постановою Кабінету міністрів України від 21.07.2005 № 630), які були б неможливі за умов існування значної конкуренції на вказаному ринку, адже в такому випадку споживачі мали б можливість обирати між кількома виконавцями (теплопостачальними організаціями), і у разі ущемлення їх інтересів могли б обрати іншого виконавця таких послуг.

5. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ, ЩО МОЖУТЬ МІСТИТИ ОЗНАКИ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

(29) Відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента та не зазнає значної конкуренції на ринку внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.

(30) Згідно із статтею 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

(31) Відповідно до пункту 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушеннями законодавства про захист економічної конкуренції є зловживання монопольним (домінуючим) становищем.

(32) Оскільки, КП «Дрогобичтеплоенерго» є єдиним виконавцем послуг з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води у період: 2017 – 2020 рр. та станом на березень 2021 року в межах території розташування теплових мереж, які перебувають у власності та користуванні комунального підприємства у м. Дрогобич, господарських стосунків з ним неможливо уникнути, його поведінка завдає шкоду інтересам споживачів, слабка позиція яких використовується на власну користь через відсутність альтернативних джерел отримання послуг з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води.

(33) За відсутності конкуренції на ринку надання послуг з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої, споживачі не мають альтернативних джерел придбання зазначених послуг.

(34) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», економічна конкуренція – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремих суб'єкт господарювання не може визначити умови обороту товару на ринку.

(35) За умов наявності конкуренції, відбувалося б змагання між КП «Дрогобичтеплоенерго» та іншими учасниками ринку надання послуг з централізованого опалення, централізованого постачання гарячої води у м. Дрогобич Львівської області з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг, що є змістом поняття конкуренції згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Проте, в зазначеному випадку, конкуренції не існує, тому КП «Дрогобичтеплоенерго», використовуючи своє монопольне (домінуюче) становище на ринку надання послуг з централізованого опалення, централізованого постачання гарячої води, укладає із споживачами договори, які можуть призвести до ущемлення їх інтересів.

(36) Згідно із частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється.

(37) Відповідно до статті 4 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» принципом діяльності органів Антимонопольного комітету України є захист конкуренції на засадах рівності фізичних та юридичних осіб перед законом та пріоритету прав споживачів.

(38) Отже, розроблені КП «Дрогобичтеплоенерго» та запропоновані для укладення (укладені) із споживачами - мешканцями багатоквартирних будинків м. Дрогобич Львівської області умови договорів про надання послуг з централізованого опалення та постачання гарячої води не відповідають формі Типового договору, яка

передбачена чинним законодавством України, тому уклавши такий договір, споживачі можуть бути обмежені в своїх правах і в захисті своїх інтересів при отриманні неякісних послуг, або не отриманні їх взагалі.

Якщо припустити, наявність конкуренції на ринку надання послуг з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води у межах території у м. Дрогобич, де розташовані власні та експлуатовані мережі КП «Дрогобичтеплоенерго», зазначені дії комунального підприємства були б неможливими, оскільки, маючи альтернативу у виборі виконавця послуг з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, потенційний споживач не набував би статусу Споживача КП «Дрогобичтеплоенерго» в результаті укладення договору, якщо такий статус міг би призвести до ущемлення його інтересів як споживача, а набував би статусу Споживача іншого виконавця зазначених послуг, який би забезпечив дотримання законних прав та інтересів своїх споживачів.

(39) Таким чином, дії КП «Дрогобичтеплоенерго» містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини 2 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме, зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуг з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води у межах території м. Дрогобич, де розташовані власні та експлуатовані мережі КП «Дрогобичтеплоенерго») у вигляді встановлення таких умов придбання або реалізації товару (послуги) (відсутність в укладених КП «Дрогобичтеплоенерго» із споживачами - мешканцями багатоквартирних будинків договорах про надання послуг з централізованого опалення та постачання гарячої води умов, що передбачені Типовим договором, який затверджений постановою Кабінету міністрів України від 21.07.2005 № 630), які були б неможливі за умов існування значної конкуренції на вказаному ринку.

У зв'язку із вищенаведеним, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, на підставі статей 7, 12, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає комунальному підприємству «Дрогобичтеплоенерго» (ідентифікаційний код юридичної особи 05445563) обов'язкові для розгляду такі

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, шляхом приведення договорів про надання послуг з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води у відповідність до чинного законодавства.

Про результати розгляду рекомендацій повідомити Адміністративну колегію Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України у 60 – ти денний строк з дня їх отримання.

Звертаємо Вашу увагу, що відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів

Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду суб'єкту господарювання, якому вони надані:

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень наданих рекомендацій, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова Колегії

Ростислав ЛЕЩИШИН

Вик. О. Панасюк,
тел. 275-36-89

Члени Колегії:

Заступник Голови

Н. Чорномаз

Начальник 3 - го ВДР

Г. Боса

Начальник 4 - го ВДР

О. Герасимчук